

Efectele entuziasmului asupra criticii dramatice

Uriașul format al re-
vistei Ateneu din martie
1989 e prea mic pentru
entuziasmul stîrnit lui
Carmen Mihalache Popa
de vizionarea spectacolu-
lui Trei surori de Cehov
la Teatrul Municipal din
Ploiești. Concluzia e cum
nu se poate mai clară pen-
tru starea de beatitudine
în care a fost scrisă și ti-
părită cronică: „La Teatrul
Municipal din Ploiești, un
regizor de excepție, Aure-
liu Manea, a construit,
împreună cu talentații
colaboratori, un spectacol
care se reține și impresio-
nează prin finețea intui-
țiilor, prin expresivitatea
și noutatea unei lecturi
în profunzime a textului
cehovian”.

Din această concluzie
exaltată, la care autoarea
are dreptul, dat fiind că
stările sufletești ale cro-
nicarilor sînt și ele supu-
se misteriosului psiholo-
gic, ne reține atenția sin-
tagma „lectură în profun-
zime a textului cehovian”.
Pe ce se întemeiază ea?
Pe introducerea în specta-
col, de către regizorul Au-
reliu Manea, a unui ob-
iect pe care nici cîei mai
buni exegeți ai lui Cehov
nu l-au descoperit în ope-
ra acestuia: patul. În pre-
zența lui pe scena Muni-
cipalului din Ploiești autoa-
rea descoperă neașteptate
tîlcuri filozofice: „Un pat
de campanie așezat inițial

într-o latură a interioru-
lui se deplasează tot mai
în centru, e un personaj-
obiect de fapt, nu simplă
recuzită, cu o putere tă-
cută, obscură, cu încărcă-
tură psihologică, martor al
defulărilor personajelor”.
Știm multe lucruri despre
mobila numită pat. Dar că
ea poate fi, la un moment
dat, personaj cehovian, nu
mi-am imaginat!

În Suplimentul literar-
artistic al Scînteii Tîneret-
ului din 15 aprilie 1989,
o cronică la același spec-
tacol de teatru, tipărită la
rubrica „Film” (sic!) adu-
ce un alt argument pen-
tru judecata „spectacol de
excepție”. Potrivit lui Grid
Modorcea, autorul acestei
aprecieri, spectacolul lui
Aureliu Manea a descope-
rit, în sfîrșit, drama eroi-
lor cehovieni: aceștia nu
muncesc. Din această cli-
pă misterul personajelor
cehoviene, îndelung cău-
tat de critica din întreaga
lume, a fost dezvăluit: E-
lena Andreevna, Unchiul
Vanea, Mașa și Nina Za-
recinaia suferă, pentru că
n-au serviciu. Alta ar fi
fost Elena Andreevna da-
că ar fi trebuit să se scoa-
le în fiecare zi dis de di-
minează ca să ajungă la
timp pe platformă.
Cumplite mai sînt efec-
tele entuziasmului asupra
pra criticii dramatice!

Ion SIRETEANU

Examenе de duminică

Asistăm la „generalu”
unui examen de actorie.
Anul doi seral (clasa pro-
fesor Mircea Albulescu,
lector universitar Alexan-

dru Lazăr) prezintă de
șapte ori o scenă din Ros-
mersholm de Ibsen, refă-
cînd în tot atîtea formule
diferite conversația Re-

bekka-Rosmer din finalul
presei, și de patru ori o
scenă din Pădurea de Os-
trovski, interpretată de
cite doi dintre studenții
băieți.

În sală se află cîțiva
actori, cîțiva părinți, și
bineînțele, colegi de in-
stitut. E o tensiune școlă-
rească și, înduioșătoare în
holul din fața camerei de
examen, la Național. Di-
năuntru se aud frînturi de
dialog. În fine, ușa se des-
chide, pentru a face loc
următoarei perechi de in-
terpreți.

Uneori, lui Rosmer îi
cade cam neglijent părul
în ochi, sau, dimpotrivă, i
se ridică într-o coafură
„new wave”. Cit despre
Rebekka, ea foșnește mai
tot timpul rochii lungi, în-
zestrindu-se o dată și cu
ochelari (purtați neîn-
doielnic în viața civilă),
fără de care actrița n-ar
fi putut, probabil, turna
ceaiul invizibil în ceștile
vizibile, totuși.

Dar profesorul Mircea
Albulescu ne-a avertizat
de la început: „recuzita e
improvizată”. Nu putea
bînuî că unul dintre stu-
denți va „improvisa” o
buturugă adevărată, proas-
păt luată din pădure, pen-
tru a da culoare locală
fragmentului din Ostrov-
ski și culoare umed-rugi-
nie covorului de pe jos.

Una peste alta, exame-
nul decurge bine. Profe-
sorul privește cu ochi im-
parțiali, nu-și trădează pe
loc nici memulmîmirile,
nici entuziasmele. Ne im-
pune (voit sau nu?) a-
ceeași rezervă. Așadar,
nici o vorbă despre inter-
pretarea subtilă, bine gra-
dată, a Ozanei Oancea,
sau despre cea impetuoasă
a Irinei Movilă. Nimic
despre robustețea frustă,
dar convingătoare a lui
Vasile Pieca, nici despre
înzestrarea reală (umbri-